

Stimuleringsbijdrage mediation stopt 'Onverstandige bezuiniging'

Vanaf 1 januari krijgen partijen die door de rechter naar mediation worden verwezen de hele rekening gepresenteerd. Niemand is er blij mee.

Trudeke Sillevius Smitt
redacteur

Het zat eraan te komen, de stopzetting van de stimuleringsbijdrage voor mediation per 1 januari a.s. Op basis van deze regeling kregen partijen die door de rechter naar een mediator werden verwezen de eerste 2½ uur mediation gratis. De mediator mocht daarvoor bij de Raad voor rechtsbijstand maximaal € 200 exclusief btw in rekening brengen. De regeling werd al in 2005 als tijdelijke maatregel ingevoerd om mediation te bevorderen – en wordt na een verlenging in 2010 nu toch echt beëindigd. Dat scheelt de overheid op papier zes ton per jaar. Advocaat en mediator Frans Baars vindt het

‘een heel onverstandige bezuiniging. Het gaat om een klein bedrag, en je merkt dat er een stimulerende werking vanuit gaat. Mensen zeggen: “niet geschoten altijd mis.”’ Caroline Emmen, mediator en beleidsmedewerker bij het Nederlands Mediation Instituut, vreest dat minder geschillen met mediation zullen worden opgelost: ‘Niet alleen particulieren, maar ook instanties als gemeenten, het UWV en de Belastingdienst maakten veelvuldig van de regeling gebruik. Uit ervaring weet ik dat veel bestuursrechtszaken zich er uitstekend voor lenen om binnen 2½ uur te worden opgelost. Het is de vraag of mensen nog aan mediation meedoen als ze daar de volledige rekening van krijgen gepresenteerd.’ Ook Nicolien Verkleij, voorzitter van de expertgroep maatwerk conflictoplossing binnen de rechtspraak, ziet dat gevaar. ‘Het is erg jammer; er is onderzoek waaruit blijkt dat de stimuleringsregeling budgetneutraal is, omdat minder zaken worden uitgeprocedeerd. Maar het ministerie blijft vinden dat de verwijzingsvoorziening nu op eigen benen moet staan.’

Nog wel vergoed

De stimuleringsbijdrage blijft van toepassing op mediationzaken die voor 1 januari 2011 door de rechtbank zijn verwezen, mits het verzoek om subsidie wordt ingediend binnen vier maanden nadat de mediation is geëindigd. Daarnaast blijft de mediation-toevoeging gewoon bestaan.

Nog maar 1 procent doorverwezen

Om het voor procespartijen toch financieel aantrekkelijk te houden voor mediation te kiezen, gaat de Raad voor rechtsbijstand in samenwerking met de rechtspraak de bij de Raad ingeschreven mediators vragen of zij bereid zijn doorverwezen partijen een instaptarief van € 75 exclusief btw per partij voor de eerste twee uur te berekenen. Hiervan wordt dan aantekening gemaakt in Mediatorsearch, waar de geaccrediteerde mediators te vinden zijn. Verkleij: ‘We hopen dat zo snel mogelijk na 1 januari rond te hebben. Daarnaast vragen we doorverwijzende rechters om *repeat players* als de Belastingdienst en het UWV de vraag

voor te leggen of zij bereid zijn ook de mediationkosten van de wederpartij te dragen. We overleggen ook met die instanties om te kijken of zij er in algemene zin over willen nadenken die kosten in voorkomende gevallen voor hun rekening te nemen.’

De kans dat die plannen gaan lukken lijkt niet groot, althans als alle instanties er zo over denken als Peter Catoen, hoofd centraal mediation bureau UWV: ‘Wij gaan niet a priori de bijdrage van de cliënt betalen. Ik zou dat ook raar vinden: de overheid zet een subsidie stop, dan moeten wij als uitvoeringsorganisatie die kosten niet gaan overnemen.’ Maar als cliënten dan niet meer meewerken aan mediation, is goedkoop dan geen duurkoop? ‘We moeten eerst maar eens afwachten hoe particulieren reageren. En we blijven meedenken met het NMI en de rechtspraak, want we willen mediation zeker blijven stimuleren.’

Daar is men het dan in ieder geval over eens. Volgens Verkleij is het maximaal haalbare wat

Vervolg op pagina 670

Alternatieve geschillenoplossing in insolventiezaken

Intussen blijft de rechtspraak naarstig zoeken naar uitbreiding van alternatieve geschillenbeslechting. Zo onderzocht men onlangs of ook insolventiezaken zich lenen voor mediation. Het resultaat was beperkt, maar betrokkene

Jenne van der Vinne, rechter-commissaris insolventies in Assen benadrukt dat er veel meer mogelijk is. ‘De pilot heeft geleid tot drie geslaagde mediations bij de Rechtbank Amsterdam. In twee gevallen trok de crediteur als resultaat van de mediation de faillissementsaanvraag in. In een derde geval werd een langlopend conflict

tussen de curator en de erfgenamen van de directeur van de failliete bv opgelost. Maar je kunt mediation ook inzetten in andere situaties, bijvoorbeeld ter voorkoming van een renvooiprocedure bij betwiste vorderingen, bij incassoprocedures en bij bestuurdersaansprakelijkheid. Je kunt ook denken aan het verzamelen

van voldoende voorstemmers bij een akkoord.’ Van der Vinne ziet ook een tendens naar andere minnelijke oplossingen in de insolventiepraktijk: ‘Amsterdamse rechters-commissarissen arrangeren steeds vaker een bespreking op hun kamer in een poging problemen tussen curator en schuldeiser of bestuurder on-

derling op te lossen. En bij de Middelburgse rechtbank is het Ondernemersklankbord tijdens de faillissementszitting stand-by.’ In het Ondernemersklankbord zitten gepensioneerde zakenmensen, accountants, bankiers en dergelijke die hun kennis en ervaring gratis ter beschikking stellen aan ondernemers die in problemen zijn.

Actualiteiten

ontwikkelingen gaan zo snel dat veel kantoren die nauwelijks kunnen bijbenen.

Dullaert wijst erop dat stagiaires kantoren binnenkomen met een goed ontwikkeld rechterbrein, de *soft skills*, maar zodra ze aan het werk zijn alleen nog maar worden gewaardeerd op hun linkerbrein, hun ratio. De tijden zijn veranderd,

zegt Dullaert. 'Klanten stellen andere eisen dan vroeger. Ze vertrouwen erop dat jij jouw vak beheerst, nu willen ze ook nog door jou worden gehoord en gezien.' Ook de juristen zelf hebben andere wensen dan dertig jaar geleden, toen je bij een kantoor bleef vanwege het vooruitzicht na twintig jaar partner te worden. Tegen-

woordig vertrekken *high potentials* vanwege een achterhaald HR-beleid.

Aan het eind van de dag ondersteunt emeritus hoogleraar ethologie en socio-ecologie Jan van Hooff, kleinzoon van de oprichter van Burgers' Zoo, de ervaringen van alle sprekers. In de apenwereld prevaleert

immers het groepsbelang. 'De leider die alleen aan zichzelf denkt, legt het loodje. Je wordt een alfamannetje dankzij coalities. De succesvolle, de machtige, weet wat zijn groepsgenoten behoeven en speelt daarop in. Het gaat om leiders die het belang van de groep dienen.'

